

**DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH
UWARUNKOWANIACH.
WNIOSEK. STRONY. USTAWOWY ZAKRES
ROZSTRZYGNIECIA. TERMINY.
WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW. UDZIAŁ RDOŚ.
UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W
POSTĘPOWANIU.
DOBRE (I ZŁE) PRAKTYKI.**

**prof. UKW dr hab. Zbigniew Bukowski,
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

REGULACJA MIĘDZYNARODOWA

- 1991 – konwencja EKG ONZ z Espoo
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzona w Espoo 25 lutego 1991 r.
- 2003 – protokół EKG ONZ – ocena strategiczna (SEA)
- Protokół w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzony w Kijowie 21 maja 2003 r.

REGULACJA UE

- 1985 – dyrektywa 85/337 – ocena przedsięwzięć
- 1992 – dyrektywa 92/43 „habitatowa”
- 2001 – dyrektywa 2001/42 – ocena strategiczna (SEA)
- Aktualnie:
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (EIA);**

REGULACJA KRAJOWA - PODSTAWA PRAWNA

- **Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**
- z dnia 3 października 2008 r.
- tj. (Dz.U. z 2020 r. poz. 283)

- Art. 1 Ustawa określa:
 - 1) zasady i tryb postępowania w sprawach:
 - a) udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
 - **b) ocen oddziaływania na środowisko,**
 - c) transgranicznego oddziaływania na środowisko;
 - 2) zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska;
 - 3) władze publiczne właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1 lit. a;
 - 4) organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1 lit. b i c.

POJĘCIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

- 13)
- przedsięwzięciu - rozumie się przez to **zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu**, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty;

- Jakich przedsięwzięć?
- Negatywnie oddziałujących na środowisko
- Pozytywnie
- **mogących znacząco oddziaływać na środowisko**

OKREŚLENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ W ROZPORZĄDZENIU RM

- **Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**
- z dnia 10 września 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839)
- Wydane na podstawie art. 60 ustawy OOŚ;
- Założenie: z uwzględnieniem kryteriów z art. 63 ustawy OOŚ

DYREKTYWA

- 9.
- Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów za pomocą przekształcania termicznego lub obróbki chemicznej, zdefiniowanej w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów (4) w pozycji D9, bądź składowisko odpadów niebezpiecznych, zdefiniowanych w art. 3 pkt 2 tej dyrektywy.
- 10.
- Urządzenia do unieszkodliwiania za pomocą przekształcania termicznego lub obróbki chemicznej, zdefiniowanej w załączniku I do dyrektywy 2008/98/WE w pozycji D9, odpadów innych niż niebezpieczne, o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie.

- 11. INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA
- b) urządzenia do unieszkodliwiania odpadów (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I);
- e)
- składowiska złomu żelaza, w tym złomu samochodowego;

DOŚ DLA INSTALACJI GOSPODARKI ODPADAMI

- **Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**
- z dnia 10 września 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839)

- § 2
- 1. Do przedsięwzięć **mogących zawsze znacząco oddziaływać** na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:
- 3) elektrownie konwencjonalne, elektrociepłownie lub inne instalacje do spalania paliw w rozumieniu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń **spalania lub współspalania odpadów** (Dz.U. poz. 1860) z wyłączeniem odpadów niebędących biomasą w rozumieniu § 2 pkt 1 tego rozporządzenia, w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej, o mocy cieplnej nie mniejszej niż 300 MW rozumianej jako ilość energii wprowadzonej w paliwie do instalacji w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu tych instalacji;

- 41) instalacje do **przetwarzania** w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r. poz. 701, 730, 1403 i 1579) **odpadów niebezpiecznych**, w tym składowiska odpadów niebezpiecznych oraz miejsca retencji powierzchniowej odpadów niebezpiecznych;
- 42) **stacje demontażu** w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1610);
- 43) **miejsca przetwarzania pojazdów** inne niż wymienione w pkt 42 oraz miejsca przetwarzania statków wycofanych z eksploatacji;
- 44) **strzępiarki złomu**;
- 45) **zakłady przetwarzania**:
 - a) w rozumieniu art. 4 pkt 22 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych **sprzęcie elektrycznym i elektronicznym** (Dz.U. z 2018 r. poz. 1466 i 1479 oraz z 2019 r. poz. 125 i 1403), w których następuje demontaż obejmujący usunięcie ze zużytego sprzętu niebezpiecznych: substancji, mieszanin i części składowych,
 - b) **zużytych baterii lub zużytych akumulatorów** przetwarzanych w sposób, o którym mowa w art. 63 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. z 2019 r. poz. 521 i 1403), prowadzące przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów stanowiących odpady niebezpieczne;

- 46) instalacje do przetwarzania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach **odpadów innych niż niebezpieczne** przy zastosowaniu procesów termicznego przekształcania odpadów, krakingu odpadów, fizykochemicznej obróbki odpadów (proces D9 unieszkodliwiania odpadów wymieniony w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach), mające wydajność nie mniejszą niż 100 t dziennie, z wyłączeniem instalacji do odzysku odpadów będących biomasą w rozumieniu § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów;
- 47) instalacje do przetwarzania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach **odpadów inne niż wymienione w pkt 41 i 46**, w tym składowiska odpadów inne niż wymienione w pkt 41, mogące przyjmować **odpady w ilości nie mniejszej niż 10 t na dobę lub o całkowitej pojemności nie mniejszej niż 25 000 t**, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.⁸⁾);
- 48) **obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych** kategorii A, o których mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1849);
- 49) obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, mogące przyjmować odpady w ilości nie mniejszej niż 10 t na dobę lub o całkowitej pojemności nie mniejszej niż 25 000 t;
- 50) **podziemne składowanie odpadów niebezpiecznych**;

- § 3
- 1. Do przedsięwzięć **mogących potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:
- 4) elektrownie konwencjonalne, elektrociepłownie lub inne instalacje do spalania paliw w rozumieniu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz **urządzeń spalania lub współspalania odpadów** z wyłączeniem odpadów niebędących biomasą w rozumieniu § 2 pkt 1 tego rozporządzenia, w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3, o mocy ciepłej rozumianej jako ilość energii wprowadzonej w paliwie do instalacji w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu tych instalacji, nie mniejszej niż 25 MW, a przy stosowaniu paliwa stałego - nie mniejszej niż 10 MW;

- 82) **instalacje związane z przetwarzaniem** w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów;
- 83) **punkty do zbierania**, w tym przeładunku:
 - a) **złomu**, z wyłączeniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - b) odpadów wymagających uzyskania **zezwolenia na zbieranie odpadów** z wyłączeniem odpadów obojętnych oraz punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 84) **obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych** inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 48 i 49;
- 85) unieszkodliwianie lub odzysk materiałów wybuchowych, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41;

MATERIAŁ POMOCNICZY

- Zbiór interpretacji przepisów dotyczących rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z lat 2010–2014 w zakresie gospodarki odpadami i ściekami, rolnictwa, leśnictwa i akwakultury, turystyki i wypoczynku i innych przedsięwzięć oraz kwalifikacji zmian przedsięwzięć, opracowanych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
- <https://www.gov.pl/attachment/fa998c7b-d1e1-42c9-97ad-344353a70df9>

DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH – DLA JAKICH PRZEDSIĘWZIĘĆ

- Wymagana dla przedsięwzięć
 - **mogących zawsze znacząco** oddziaływać (tzw. I grupa)
 - **mogących potencjalnie** oddziaływać (tzw. II grupa) określonych przez RM na podstawie art.60

ODMOWA ZGODY NA REALIZACJĘ

- Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu **zgodności** lokalizacji przedsięwzięcia z **ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, jeżeli plan ten został uchwalony.
- Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika **brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę**, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ **odmawia** zgody na realizację przedsięwzięcia.

- Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco **negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000**, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **odmawia zgody na realizację** przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia **celów środowiskowych**, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **odmawia zgody** na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy.

ISTOTA OCENY DLA INWESTORA

- Uwzględnienie uwarunkowań środowiskowych, które mogą mieć ekonomiczne aspekty
- Instrument przydatny dla inwestora a nie „utrudnienie życia”
- Ooś jest kosztowna – w Europie Zachodniej sięga do 0,5% kosztów inwestycji

DECYZJA ŚRODOWISKOWA WYMAGANA PRZED WYDANIEM

- 21) zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanych na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 22) decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych;
- 23) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury dostępowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską;
- 24) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym;

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 grudnia 2020 r. II OSK 1368/18
- **Teza**
- Przepis art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko **zawiera zamknięty katalog decyzji**, których wydanie musi być poprzedzone uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wśród tego katalogu w pkt 21 wymieniono zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanego na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa istotę i zarazem cel, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ma ona bowiem określać środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Jest ona indywidualnym aktem administracyjnym. Dotyczyć więc może konkretnych stron i konkretnego przedsięwzięcia.

ODPADOWE

- 2a. Wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem zezwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 21, nie stosuje się, w przypadku gdy:
 - 1) **zezwolenie dotyczy odzysku polegającego na przygotowaniu do ponownego użycia lub**
 - 2) **jest to drugie lub kolejne zezwolenie dla zrealizowanego przedsięwzięcia nieulegającego zmianie.**

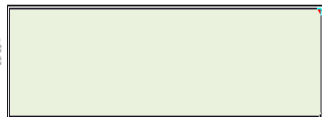

WNIOSEK – OD 27 STYCZNIA 2023 R.

- Art. 73
- 1. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się **na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.**
- 1a. Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach składa się w:
 - 1) postaci papierowej albo
 - 2) formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2021 r. [poz. 2070](#) oraz z 2022 r. [poz. 1087](#)).
- 3. Minister właściwy do spraw środowiska określi **wzór wniosku**, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2021 r. [poz. 2070](#)).
- 4. Formularz wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w formie dokumentu elektronicznego minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu.
- https://bip.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/bip/prawo/Wzory_wnioskow/Wnioski_DOP/Formularz_wniosku_o_wydanie_decyzji_o_srodowiskowych_uwarunkowaniach__art_73_ustawy_oos.xlsx

Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

UWAGA:

Rubryki zacieniowane kolorem zielonym oznaczają informacje obowiązkowe do wskazania w niniejszym wniosku. Ich niewypełnienie będzie oznaczało brak formalny wniosku.

UWAGA:

Szczegółowe informacje na ten temat organów właściwych do wydania decyzji znajdziesz w art. 75 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

A. Wnioskodawca

ADRESAT

O tym jakiemu organowi składasz wniosek decyduje rodzaj oraz miejsce planowanej realizacji przedsięwzięcia

a) Dane Wnioskodawcy			
Nazwa			
Imię		Nazwisko	

UWAGA:

Należy wypełnić tylko jedno z pól, przeznaczone dla osób fizycznych (imię, nazwisko) lub podmiotów (nazwa).

Wniosek składany przez pełnomocnika

b) Dane Pełnomocnika			
Imię		Nazwisko	

UWAGA:

W przypadku składania wniosku przez pełnomocnika, należy dołączyć oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie pełnomocnictwa.

c) Adres/siedziba			
Państwo		Miejscowość	
Województwo		Ulica	
Powiat		Kod pocztowy	
Gmina		Nr budynku/lokalu	

d) Adres do korespondencji /Adres Pełnomocnika			
Państwo		Miejscowość	
Województwo		Ulica	
Powiat		Kod pocztowy	
Gmina		Nr budynku/lokalu	

UWAGA:

Należy wypełnić w przypadku, gdy adres do korespondencji Wnioskodawcy jest inny niż wskazany powyżej. W przypadku składania wniosku przez pełnomocnika należy wskazać adres doręczeń do pełnomocnika.

UWAGA:

Jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania składa podanie w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, doręczenie oism następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej

ZAŁĄCZNIKI

- 1) w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - **raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko**, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 - kartę informacyjną przedsięwzięcia;
- 2) w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - **kartę informacyjną przedsięwzięcia**;
- 2. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i kartę informacyjną przedsięwzięcia przedkłada się w formie pisemnej oraz na informatycznych nośnikach danych z ich zapisem w formie elektronicznej w liczbie odpowiednio po jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie oraz każdego organu opiniującego i uzgadniającego.

STRONY

- 3. Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.
- 3a. Stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest **wnioskodawca** oraz **podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze**, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:
 - 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
 - 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
 - 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.
- 3b. Prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, organ ustala na podstawie dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, lub innych dokumentów przedłożonych przez wnoszącego podanie, przy czym domniemywa się, że dane zawarte w tych dokumentach są prawdziwe. Doręczenie dokonane na adres ustalony na podstawie dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, jest skuteczne.

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 29 września 2021 r. II SA/GI 395/21
- **Teza**
- W postępowaniu administracyjnym krąg stron postępowania ustala się na podstawie art. 28 KPA, w oparciu o kryterium interesu prawnego, chyba, że w danym trybie postępowania istnieją przepisy szczególne, odmiennie kształtujące krąg stron. W postępowaniu w sprawie ustalenia środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia takim **przepisem szczególnym** jest art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021, poz. 247 ze zm.), określający krąg stron w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 2022 r. III OSK 713/21
- **Teza**
- Pojęcie "**działek znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem**" nie może być interpretowane szeroko, w sposób odbiegający od zakresu przedmiotowego ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i pojęć w niej użytych. W szczególności brak jest podstaw do przyjęcia, że określając krąg stron postępowania z uwzględnieniem art. 74 ust. 3a ustawy środowiskowej, właściwy organ powinien uwzględniać takie uwarunkowania jak położenie danej nieruchomości w "obszarze znaczącego oddziaływania architektonicznego inwestycji **na gruncie przepisów o planowaniu przestrzennym**". "Zasięg oddziaływania przedsięwzięcia" w rozumieniu art. 74 ust. 3a ustawy środowiskowej musi być interpretowany z uwzględnieniem przepisów tej ustawy. Wynika to z tego, że jest to regulacja wyjątkowa, stanowiąca wyjątek od ogólnej zasady ustalenia stron postępowania z art. 28 KPA i jako wyjątek musi być interpretowana ściśle. Norma z art. 74 ust. 3a pkt 3 ustawy środowiskowej zakłada oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko, a nie inne formy oddziaływania danego przedsięwzięcia.

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 lipca 2022 r. III OSK 5531/21
- **Teza**
- "Zasięg oddziaływania przedsięwzięcia" w rozumieniu art. 74 ust. 3a ustawy środowiskowej musi być interpretowany z uwzględnieniem przepisów tej ustawy. Wynika to z tego, że jest to regulacja wyjątkowa, stanowiąca wyjątek od ogólnej zasady ustalenia stron postępowania z art. 28 KPA i jako wyjątek musi być interpretowana ściśle. Uznanie za stronę postępowania w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań dla danego przedsięwzięcia wymaga **posiadania prawa rzeczowego do nieruchomości oraz okoliczności, że nieruchomość ta znajduje się w określonym położeniu wobec przedsięwzięcia.**

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2022 r. III OSK 762/21
- **Teza**
- Dla ustalenia stron postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, innych, niż wnioskodawca (podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko), konieczne jest **prawidłowe ustalenie terenu objętego oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na środowisko**. Chodzi o **każde oddziaływanie**, a nie tylko takie, które przekracza określone normy. Normy i ich ewentualne przekroczenia mają znaczenie dla treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a nie dla posiadania przymiotu strony w rozumieniu art. 28 KPA. Stroną analizowanego postępowania jest więc właściciel nieruchomości położonej na terenie objętym tak rozumianym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia. Tym samym podstawowym kryterium decydującym o uznaniu za stronę właściciela nieruchomości zlokalizowanej w pobliżu planowanej inwestycji jest stwierdzenie, że na ową nieruchomość rozciąga się oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia. Zazwyczaj oddziaływanie dotyczy nieruchomości bezpośrednio sąsiadujących z terenem planowanej inwestycji, aczkolwiek nie musi to pozostawać regułą. Istotne znaczenie ma bowiem charakter, rozmiar planowanego przedsięwzięcia, a nadto inne czynniki, które wpływać mogą na zakres przestrzenny oddziaływania, w szczególności oddziaływania szkodliwego bądź uciążliwego. W tym sensie o interesie prawnym tego podmiotu świadczy także prawo do niezakłóconego korzystania z nieruchomości, wynikające z art. 140 i art. 144 ustawy Kodeks cywilny.

ZBYCIE NIERUCHOMOŚCI

- 3d. W przypadku gdy **po doręczeniu stronie zawiadomienia o wszczęciu postępowania** w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z wyjątkiem zawiadomienia w trybie określonym w art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, nastąpi:
 - 1) zbycie własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
 - 2) przeniesienie własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wskutek innego zdarzenia prawnego
- - nabywca jest obowiązany, a w przypadku, o którym mowa w pkt 1 - **nabywca i zbywca są obowiązani, do niezwłocznego zgłoszenia** organowi właściwemu do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach danych **nowego właściciela lub użytkownika wieczystego**.
- 3e. **Niedokonanie zgłoszenia** zgodnie z ust. 3d i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego **nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania administracyjnego**.

NIEUREGULOWANY LUB NIEUJAWNIONY STAN PRAWNY

- 3f. **Nieuregulowany lub nieujawniony stan prawny** nieruchomości znajdujących się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, **nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania** oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Do zawiadomień o decyzjach i innych czynnościach organu osób, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości o nieuregulowanym lub nieujawnionym stanie prawnym, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.
- 3g. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć sytuację, w której:
 - 1) dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości **nie żyje i nie przeprowadzono postępowania spadkowego lub nie zostało ono zakończone**;
 - 2) nieruchomość, dla której ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów **nie można ustalić osób, którym przysługują do niej prawa rzeczowe**.
- 3h. Przez **nieujawniony** stan prawny należy rozumieć sytuację, w której **rejstry lub ewidencje** właściwe dla ustalenia osób, o których mowa w ust. 3a, **nie zawierają danych** umożliwiających ich ustalenie, w szczególności danych osobowych, w tym adresu, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

„TERMIN WAŻNOŚCI” DECYZJI ŚRODOWISKOWEJ

- 3. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1, oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia następuje w **terminie 6 lat** od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b.

- 4. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić **w terminie 10 lat** od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej instancji, stanowisko, że **aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia** określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje na **wniosek uwzględniający informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków** wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Wniosek, o którym mowa w zdaniu drugim, składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.
- 4a. Zajęcie stanowiska następuje **w drodze postanowienia**, na które przysługuje zażalenie.
- 4b. Złożenie wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1, wydawanych dla obiektu energetyki jądrowej lub inwestycji towarzyszącej, a także dla inwestycji w zakresie terminalu, może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.
- 5. W okresie, o którym mowa w ust. 3, 4 i 4b, dla danego przedsięwzięcia wydaje się jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się także w przypadku, gdy dla danego przedsięwzięcia jest wymagane uzyskanie więcej niż jednej z decyzji, o których mowa w ust. 1, lub gdy wnioskodawca uzyskuje odrębnie decyzje dla poszczególnych etapów realizacji przedsięwzięcia.

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie
z dnia 2 czerwca 2020 r.
IV SA/Wa 953/20
- **Teza**
- Przewidziany w art. 72 ust. 4 w zw. z art. 72 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, **termin jest terminem prawa materialnego**, wyznacza bowiem okres, w którym może nastąpić ukształtowanie praw lub obowiązków jednostki w ramach administracyjno-prawnego stosunku materialnego. Upływ wskazanego przez ustawodawcę terminu czyni bezprzedmiotowym postępowanie w przedmiocie wydania omawianego rodzaju postanowienia.

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lipca 2022 r. III OSK 774/21
- **Teza**
- Przesłanki wskazane w art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko **ocenia się w kontekście zmian elementów środowiska, w odniesieniu do terenu, na którym przedsięwzięcie jest realizowane.** Przepis powyższy daje uprawnienie do odmowy żądaniu inwestora, a tym samym do odmowy kontynuacji realizacji przedsięwzięcia, tylko wówczas, gdy realizowana inwestycja nie jest etapowana lub **w środowisku doszło do takich jego zmian, że warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zabezpieczą środowiska przed znaczącym negatywnym wpływem realizowanego przedsięwzięcia.** Jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się także w przypadku, gdy dla danego przedsięwzięcia jest wymagane uzyskanie więcej niż jednej z decyzji, o których mowa w ust. 1, lub gdy wnioskodawca uzyskuje odrębnie decyzje dla poszczególnych etapów realizacji przedsięwzięcia. Drugą przesłanką, która musiała być spełniona przy przedłużaniu skuteczności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jest wymóg aktualności warunków realizacji przedsięwzięcia określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zakres tej przesłanki ogranicza się jedynie do oceny braku zmiany stanu środowiska w porównaniu z oceną dokonaną na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 listopada 2021 r. III OSK 4316/21
- **Teza**
- Postępowanie w sprawie, o której stanowi art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ogranicza się do **kwestii ściśle procesowej - przedłużenia ważności** decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, aczkolwiek **rozstrzyganej w oparciu o przesłanki merytoryczne odnoszące się do oceny etapowości lub zmiany warunków realizacji przedsięwzięcia**. Przesłanki te nie są jednak rozważane na nowo, albowiem zmiana terminu, w jakim można wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia stanowiącego podstawę realizacji przedsięwzięcia nie jest zmianą wydanej decyzji środowiskowej. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, którego zwieńczeniem jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, służy ocenie, na wstępnym etapie, wszystkich potencjalnych zagrożeń dla środowiska. Intencją ustawodawcy przy wprowadzaniu obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach było doprowadzenie do jednorazowego przeprowadzenia oceny oddziaływania konkretnego przedsięwzięcia. Dlatego też w art. 72 ust. 5 wskazanej ustawy wprowadzono generalną regułę, zgodnie z którą w trakcie obowiązywania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocena wpływu na środowisko dokonywana jest, co do zasady, tylko raz.

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 22 maja 2020 r. II SA/Rz 146/20
- Termin przewidziany w art. 72 ust. 4 w zw. z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jest terminem prawa materialnego i jako taki **wyznacza okres, w którym może nastąpić ukształtowanie praw lub obowiązków jednostki w ramach administracyjno-prawnego stosunku materialnego**, nie może być on ze swej istoty przedłużany czy też przywracany.

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY BYŁA OOŚ (1)

W decyzji środowiskowej organ:

- określa:
- a) **rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia**; w przypadku inwestycji w zakresie terminalu oraz strategicznej inwestycji w sektorze naftowym, miejsce realizacji przedsięwzięcia określa się za pomocą mapy w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych, z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, stanowiącej załącznik do decyzji,
- b) **istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania** przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- c) **wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji**, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie zagospodarowania działki lub terenu lub projekcie architektoniczno-budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18, 23, 26 i 27,

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 września 2018 r. II OSK 170/18
- **Teza**
- Określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia **powinno być na tyle szczegółowe, aby pozwalało na przeprowadzenie prawidłowej analizy przedsięwzięcia** z punktu widzenia wymagań wynikających z treści art. 62 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Kwestie analizowane w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie mogą jednak zamykać się w granicach działek ewidencyjnych. Określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej w sposób mało elastyczny nadmiernie zamknięty granicami działek ewidencyjnych **bez uwzględnienia odpowiednich rezerw terenowych** nie jest zgodne z celami ustawowymi instytucji prawnej ocen oddziaływania na środowisko oraz **założeniami zasady kompleksowej ochrony środowiska** wyrażonej w art. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska. Określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia powinno pozwolić na ustalenie optymalnych uwarunkowań środowiskowych **spośród przedstawionych wariantów** realizacji przedsięwzięcia o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia powinien być przede wszystkim racjonalny z punktu widzenia możliwego zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zapewnienia przestrzegania wymagań ochrony środowiska. Z treści art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a ww. ustawy nie wynika, aby ustawodawca określił sztywne ramy prawne opisu miejsca realizacji przedsięwzięcia, nie wskazał również obowiązkowych elementów takiego opisu. Szczegółowość opisu miejsca realizacji przedsięwzięcia musi być także dostosowana do rodzaju i specyfiki przedsięwzięcia. Ustawodawca nie stworzył zatem sztywnego modelu prawnego określenia miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej.

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 6 kwietnia 2020 r. II SA/Gd 131/20
- **Teza**
- 1. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w celu ustalenia jego środowiskowych uwarunkowań w decyzji należy rozumieć jako **lokalizację przedsięwzięcia - czyli umiejscowienie przedsięwzięcia w przestrzeni**. Określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej powinno w sposób jasny i nie przeciążony szczegółami przedstawiać położenie przedsięwzięcia w przestrzeni oraz opisywać jego przestrzenny charakter i lokalizację. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi, lub ulicy powinien uwzględniać dodatkowo czynniki opisujące położenie przedsięwzięcia w układzie przestrzenny. Dokonując wykładni tego przepisu nie można stwierdzić, że organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach ma obowiązek w treści swojego orzeczenia wskazać konkretne numery działek ewidencyjnych, na których realizowane będzie w przyszłości przedsięwzięcie. Wydanie decyzji środowiskowej poprzedza uzyskanie decyzji realizacyjnej. Po wydaniu decyzji środowiskowej numery działek ewidencyjnych mogą się zmienić w wyniku przeprowadzenia nowego podziału geodezyjnego. Podział geodezyjny nieruchomości może prowadzić w konsekwencji do jej podziału prawnego (zbycia poszczególnych geodezyjnie wydzielonych części nieruchomości). Wystąpienie takiej sytuacji oznaczałoby, że dotychczasowe określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia straciłoby aktualność.
- 2. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia powinien być przede wszystkim racjonalny z punktu widzenia możliwego zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zapewnienia przestrzegania wymagań ochrony środowiska. Z treści art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku... nie wynika, aby ustawodawca określił sztywne ramy prawne opisu miejsca realizacji przedsięwzięcia, nie wskazał również obowiązkowych elementów takiego opisu. Szczegółowość opisu miejsca realizacji przedsięwzięcia musi być także dostosowana do rodzaju i specyfiki przedsięwzięcia. Ustawodawca nie stworzył zatem sztywnego modelu prawnego określenia miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej. **Wskazany przepis nie wymaga, aby określając miejsce realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej organ miał obowiązek wskazać numery wszystkich działek ewidencyjnych, na których planowane jest zrealizowanie przedsięwzięcia.**

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 stycznia 2021 r. III OSK 135/21
- **Teza**
- 1. Określenie miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej powinno w sposób jasny i nie przeciążony szczegółami, przedstawiać położenie przedsięwzięcia w przestrzeni oraz opisywać jego przestrzenny charakter i lokalizację. Zasadniczym celem określenia miejsca realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej jest ocena możliwości jego realizacji z punktu widzenia wymagań prawa ochrony środowiska. **Pojęcie "teren inwestycji" nie jest pojęciem tożsamym z pojęciem "miejsce realizacji przedsięwzięcia"**, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dokonując wykładni tego przepisu nie można stwierdzić, że organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach ma obowiązek w treści swojego orzeczenia wskazać konkretne numery działek ewidencyjnych, na których realizowane będzie w przyszłości przedsięwzięcie.

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY BYŁA OOŚ

(2)

- d) wymogi w zakresie **przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych**, w odniesieniu do przedsiębiorstw zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- e) wymogi w zakresie **ograniczania transgranicznego oddziaływania** na środowisko w odniesieniu do przedsiębiorstw, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- f) gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW;

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY BYŁA OOŚ (3)

- 2) w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:
 - a) wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza **konieczność wykonania tej kompensacji**,
 - b) **unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań**,
 - c) monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - **nakłada obowiązek monitorowania**, określając jego zakres, termin i obowiązki co do przedłożenia informacji o jego wynikach regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, organowi wydającemu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach oraz, gdy jest to uzasadnione, wskazuje inne organy, którym należy przedłożyć wyniki, spośród następujących: -
 - wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
 - - starosta,
 - - marszałek województwa,
 - - wojewódzki inspektor ochrony środowiska;

REALNOŚĆ I KONKRETNOŚĆ

- **unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko**
- wykonanie strefy zielonej wokół obiektu
- kiedy?
- przed oddaniem do użytkowania

- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;
- 4) **przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko** oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, z zastrzeżeniem pkt 4a i 4b; nie dotyczy to inwestycji w zakresie terminalu;
- 4a) nakłada obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub inwestycji jej towarzyszącej, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
- 4b) może nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
- 5) **może nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej**, określając jej zakres i termin przedstawienia oraz wskazując inne organy, którym także należy ją przedstawić;
- 6) w przypadku stwierdzenia konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania - nakłada **obowiązek** wykonania analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia oraz wskazując inne organy, którym także należy ją przedstawić.

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY BYŁA OOŚ (4)

- **Charakterystyka przedsięwzięcia** stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- Nie może to być odesłanie do opisu z raportu

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok
Naczelnego Sądu Administracyjnego
z dnia 15 grudnia 2020 r.
II OSK 1665/18
- **Teza**
- **Charakterystyka przedsięwzięcia jest elementem decyzji sporządzanym przez organ środowiskowy i wyraźnie wymaganym przez jednoznacznie brzmiący art. 82 ust. 3 oraz art. 84 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.**

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY BYŁA OOŚ – STANOWISKO DOT. PONOWNEJ OOŚ

- W stanowisku dot. ponownej OOŚ organ stwierdza konieczność jej przeprowadzenia biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:
 - posiadane na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia nie pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko lub wymagają uszczegółowienia w ramach decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, oraz pozwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 4b; ;
 - ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego powiązania z innymi przedsięwzięciami istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na terenach nieruchomości sąsiednich;
 - istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, a także siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 wyznaczone w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
-

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 marca 2013 r. IV SA/Wa 2313/12
- **Teza**
- Regulacje normatywne zawarte w art. 82 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie mogą być wykładane w ten sposób, że potrzeba analizowania określonych, istotnych uwarunkowań co do realizacji danego przedsięwzięcia **zostaje przesunięta na późniejszy etap procesu inwestycyjnego** tylko z tego powodu, że określony inwestor w ramach pierwszej procedury ocen **nie przekłada koniecznych, a generalnie dostępnych informacji**. Pierwotna procedura ocen służy, bowiem m.in. określeniu konkretnych wymagań, które mają być uwzględnione m.in. w projekcie budowlanym, a więc przy sporządzaniu dokumentacji, która może podlegać ewentualnie kolejnej procedurze ocen. Art. 82 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie może być z kolei rozumiany jako stanowiący zasadę przeprowadzania zawsze ponownej procedury ocen, gdy istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony.

CHARAKTER PRAWNY

- Decyzja związana (?)

ANALIZA POREALIZACYJNA

- W analizie porealizacyjnej dokonuje się **porównania ustaleń** zawartych w raporcie i w decyzji o środowiskowej w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.
- Jeżeli z analizy porealizacyjnej wynika, że dla przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do analizy powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

TREŚĆ DECYZJI ŚROD. GDY NIE BYŁO OOŚ

- 1. W przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ **stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.** Decyzja ta wydawana jest po uzyskaniu opinii, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 1a.
- 1a. W decyzji, o której mowa w ust. 1, właściwy organ **może określić warunki lub wymagania,** o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b lub c, lub **nałożyć obowiązek działań,** o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c.
- 2. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Z ORZECZNICTWA

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 14 grudnia 2017 r. II SA/Łd 810/17
- **Teza**
- W przypadku, gdy odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymogów przewidzianych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, **winno zawierać informacje o uwarunkowaniach**, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, **uwzględnionych przy stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko**. Umożliwia to bowiem dokonanie oceny, co do **prawidłowości** rozstrzygnięcia w przedmiocie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 marca 2017 r. II OSK 1609/16
- **Teza**
- W przeciwieństwie do art. 82 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), przepis art. 84 ust. 1 wskazuje jedynie na konieczność stwierdzenia w decyzji, że nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Nie oznacza to jednak, że osnova decyzji, jak i jej uzasadnienie, musi ograniczać się tylko do tego rodzaju stwierdzenia. Przeciwnie, powinno z niej **precyzyjnie wynikać, do jakiego przedsięwzięcia się odnosi i w którym miejscu przedsięwzięcie to ma być zlokalizowane.** Ma to szczególne znaczenie uwzględniając, że decyzja ta ma stanowić podstawę do złożenia wniosku o wydanie jednej z decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy środowiskowej. Brak jest zatem przeszkód, żeby decyzja ta zawierała rozstrzygnięcia, o których stanowi art. 82 ust. 1 ustawy środowiskowej, co pozwoli usunąć wątpliwości co do sposobu określenia warunków realizacji przedsięwzięcia.

TERMINY

- **Kodeks postępowania administracyjnego**
- z dnia 14 czerwca 1960 r.

- Art. 12 [Zasada szybkości i prostoty postępowania]
- § 1. Organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i **szybko**, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

- Art. 35 [Terminy załatwiania]
- § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.
- § 3. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w **ciągu dwóch miesięcy** od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.
- § 4. Przepisy szczególne mogą określać inne terminy niż określone w § 3 i 3a.
- § 5. Do terminów określonych w przepisach poprzedzających **nie wlicza się** terminów przewidzianych w przepisach prawa dla **dokonania określonych czynności**, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 569 i 1002), okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych **z winy strony** albo przyczyn niezależnych od organu.

- Art. 36 [Przekroczenie terminu]
- § 1. O każdym przypadku niezakończania sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając **przyczyny zwłoki**, wskazując nowy termin zakończenia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.
- § 2. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w zakończeniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

- Art. 37 [Prawo do wniesienia ponaglenia]
- § 1. Stronie służy **prawo do wniesienia ponaglenia**, jeżeli:
 - 1) nie załatwiono sprawy w terminie określonym w art. 35 lub przepisach szczególnych ani w terminie wskazanym zgodnie z art. 36 § 1 (bezczynność);
 - 2) postępowanie jest prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (przewlekłość).

- § 3a. Jeżeli ponaglenie zostało wniesione przed upływem terminu określonego w art. 35 albo przepisach szczególnych, organ prowadzący postępowanie pozostawia ponaglenie bez rozpoznania. Przepisów § 4-8 nie stosuje się.

- § 6. Organ rozpatrujący ponaglenie wydaje postanowienie, w którym:
- 1) wskazuje, czy organ rozpatrujący sprawę dopuścił się beczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania, stwierdzając jednocześnie, czy miało ono miejsce z rażącym naruszeniem prawa;
- 2) w przypadku stwierdzenia **bezczynności lub przewlekłości**:
- a) zobowiązuje organ rozpatrujący sprawę do załatwienia sprawy, wyznaczając termin do jej załatwienia, jeżeli postępowanie jest niezakończone,
- b) zarządza wyjaśnienie przyczyn i ustalenie osób winnych beczynności lub przewlekłości, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających beczynności lub przewlekłości w przyszłości.

WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW

- 1. Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest:
 - 4)
 - **wójt, burmistrz, prezydent miasta** - w przypadku pozostałych przedsięwzięć.
- 4. W przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wykraczającego **poza obszar jednej gminy**, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla pozostałego terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie.

- 1)
- **regionalny dyrektor ochrony środowiska** - w przypadku:
 - a) będących przedsięwzięciami **mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko**:
 - - składowisk odpadów promieniotwórczych,
 - b) przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej;
 - p) przedsięwzięć polegających na zmianie lub rozbudowie przedsięwzięć, dla których do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy był regionalny dyrektor ochrony środowiska,
- 1a. W przypadku gdy wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obejmuje co najmniej dwa przedsięwzięcia realizowane w ramach jednego zamierzenia inwestycyjnego, dla których właściwe rzeczowo są co najmniej dwa organy, w tym regionalny dyrektor ochrony środowiska, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

UDZIAŁ RDOŚ

- - wydanie DOŚ w określonych ustawowo sytuacjach
- - udział w postępowaniu w sprawie wydania DOŚ
- Ponowna ocena - Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.
- **Ocena Natura 2000** - Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO DLA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCEGO POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

- Postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (o którym mowa w art. 63 ust. 1) wydaje się **po zasięgnięciu opinii:**
- **1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;**
- 1b. W przypadku gdy dla planowanego przedsięwzięcia regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ze względu na oddziaływanie na obszar Natura 2000, zamiast opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 1, **dokonuje on uzgodnienia** w drodze postanowienia. Postanowienie to można zaskarżyć w zażaleniu, o którym mowa w art. 65 ust. 2.

- 1d. W przypadku gdy wnioskodawcą dla planowanych przedsięwzięć, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 4, jest **jednostka samorządu terytorialnego**, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 i 583), regionalny dyrektor ochrony środowiska, stwierdzając konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zamiast opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 1, dokonuje uzgodnienia w drodze postanowienia. Postanowienie to można zaskarżyć w zażaleniu, o którym mowa w art. 65 ust. 2.

USTALENIE ZAKRESU RAPORTU

- Art. 70
- 1. Postanowienie, o którym mowa w art. 69 ust. 3, wydaje się po zasięgnięciu opinii:
 - 1)
 - regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

UZGODNIENIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

- Art. 77 [Uzgodnienie warunków z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska]
- 1. Jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji:
 - 1)
 - uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i, w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, z dyrektorem urzędu morskiego;

- 4. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, regionalny dyrektor ochrony środowiska i organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - dyrektor urzędu morskigo:
 - 1)
 - **uzgadnia realizację przedsięwzięcia oraz określa warunki tej realizacji;**
 - 2) przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, pozwolenia na prace przygotowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, oraz pozwolenia na prace przygotowawcze, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących; nie dotyczy to inwestycji w zakresie terminalu.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA

- Art. 79
- 1. Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia **możliwość udziału społeczeństwa** w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- 2. Organ prowadzący postępowanie może, w drodze postanowienia, wyłączyć stosowanie przepisów działu III i VI w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych, jeżeli zastosowanie tych przepisów mogłoby mieć niekorzystny wpływ na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.

Z ORZECZNICTWA

- **Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 listopada 2022 r., III OSK 1366/21**
- Ustawa środowiskowa gwarantuje społeczeństwu udział w postępowaniu, w którym przeprowadzana jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 79 ust. 1 ustawy środowiskowej). Podmioty biorące udział w tego rodzaju postępowaniu **nie muszą się legitymować interesem prawnym ani nawet interesem faktycznym**. Natomiast udział ten jest gwarantowany wyłącznie w postępowaniach, w których przeprowadza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

- **Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 12 października 2022 r., IV SA/Po 543/22**
- 1. Naruszenie przez właściwy organ obowiązku zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, **stanowi rażące naruszenie prawa**. Nie konwaliduje tego naruszenia, poinformowanie społeczeństwa o postępowaniu na ostatnim etapie ciągu czynności postępowania, którym jest podjęcie rozstrzygnięcia w drodze decyzji. Przepis art. 79 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ustanawia obowiązek organu właściwego, któremu odpowiada prawo społeczeństwa do udziału w całym toku postępowania, w którym szczególną wagę ma udziału w czynnościach postępowania wyjaśniającego. Wynik bowiem czynności postępowania wyjaśniającego przesądza o dopuszczalności wyprowadzenia określonych konsekwencji prawnych treści rozstrzygnięcia.

- **Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 maja 2019 r., II OSK 1345/18**
- **Sam sprzeciw lokalnej społeczności lub stron postępowania, nie jest wystarczającą przesłanką do odmowy wydania decyzji środowiskowej. Nie można również przyjąć, że tego rodzaju przesłanką mogą być niezrealizowane jeszcze plany inwestycyjne skarżącego, który dla swojej działki uzyskał decyzję o warunkach zabudowy i planuje prowadzenie na niej działalności agroturystycznej.**

- Art. 86g [Odwołanie]
- 1. Organizacji ekologicznej powołującej się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie zezwolenia na inwestycję, także w przypadku gdy nie brała ona udziału w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji, lub stronie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **służy prawo do wniesienia odwołania od zezwolenia na inwestycję, poprzedzonego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach** wydaną w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa. W postępowaniu odwoławczym organizacja ekologiczna uczestniczy na prawach strony.

○Dziękuję za uwagę

